

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟ (Θ΄ ΔΙΑΚΟΠΩΝ)

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 29 Αυγούστου 2022, με την ακόλουθη σύνθεση: Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Ασημίνα Σακελλαρίου (εισηγήτρια) και Ιωάννης Καλακίκος, Σύμβουλοι, Αγγελική Κέντρου και Αθηνά Σιγάλα, Πάρεδροι που μετέχουν με συμβουλευτική γνώμη.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Επιτροπεύουσα Πάρεδρος Χαρίκλεια Ζάχου, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

Γραμματέας: Πελαγία Κρητικού, Γραμματέας του Εβδόμου Τμήματος.

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 22.8.2022 (ΑΒΔ) προσφυγή ανάκλησης του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού με την επωνυμία «ΔΗΜΟΣ», που εδρεύει στη Νομού (ΤΚ) και εκπροσωπείται νόμιμα, ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Ευάγγελου Πετρόπουλου (Α.Μ.28960/Δ.Σ.Α.).

Με την προσφυγή αυτή επιδιώκεται η ανάκληση της πράξης της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα

Κατά του προσφεύγοντος Δήμου και υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης παρεμβαίνει ο, Δημοτικός Σύμβουλος του ως άνω Δήμου, κάτοικος (οδός), ο οποίος παραστάθηκε διά δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 του πληρεξουσίου δικηγόρου του Θωμά Σταυρόπουλου (Α.Μ. 1526/Δ.Σ. Πατρών).

Στη συζήτηση παραστάθηκε το Ελληνικό Δημόσιο, νομίμως εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Μαρίας Γραμματικάκη.

Κατά τη συνεδρίαση το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του προσφεύγοντος, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της προσφυγής ανάκλησης.

Τη δικαστική πληρεξούσια του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε να γίνει δεκτή η προσφυγή ανάκλησης.

Την Επιτροπέουσα Πάρεδρο της Επικρατείας, που πρότεινε την απόρριψη της προσφυγής ανάκλησης, καθώς και της παρέμβασης ως απαράδεκτης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη εξ αποστάσεως κατ' άρθρα 295 παρ. 2 και 336 παρ. 1 του ν. 4700/2020, με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του και της Γραμματέως του Τμήματος Πελαγίας Κρητικού.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Για την άσκηση της προσφυγής δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρα 335 παρ. 1, 336 παρ. 1 και 308 παρ. 3 του ν. 4700/2020, Α' 127).

2. Με την υπό κρίση προσφυγή, όπως οι λόγοι της αναπτύσσονται με το από 30.8.2022 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα, ζητείται η ανάκληση της πράξης της Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στην Περιφερειακή Ενότητα, με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου σύμβασης για την ανάθεση εκτέλεσης του έργου «Αποκατάσταση ζημιών παραλιακού μετώπου», προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.100.000,00 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α..

3. Η ως άνω προσφυγή έχει ασκηθεί εμπροθέσμως και κατά τα λοιπά νομοτύπως. Συνεπώς, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς τη βασιμότητα των προβαλλόμενων με αυτή λόγων.

4. Απαραδέκτως παρεμβαίνει κατά της προσφυγής και υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης ο, Δημοτικός Σύμβουλος Δήμου, ελλείψει προσωπικού εννόμου συμφέροντος. Ο ανωτέρω άσκησε ενώπιον του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010 (Α' 87) κατά της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, με την οποία είχε αποφασιστεί η προσφυγή για την εκτέλεση του ως άνω έργου στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' του ν. 4412/2016, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του ως άνω οργάνου. Κατά της απόφασης αυτής, ο ως άνω Δημοτικός Σύμβουλος άσκησε, ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 152 του ν. 3463/2006 (Α' 114) Νομού, την προσφυγή, η οποία έγινε δεκτή με την απόφαση αυτής. Οι ενέργειές του, όμως, αυτές δεν δημιουργούν ιδιαίτερο ατομικό δεσμό, που να τον συνδέει στενά με την προσβαλλόμενη πράξη, μη αρκούντος του γενικού ενδιαφέροντος που ο ίδιος ως εκ της ιδιότητάς του ως αιρετού μέλους του Δημοτικού Συμβουλίου του προσφεύγοντος επιδεικνύει για την τήρηση της αρχής της νομιμότητας (βλ. ad hoc ΕλΣυν Ολ. 1384/2021 σκ. 20, Εβδ. Τμ. 737/2022, 519/2021).

5. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» ορίζει στο άρθρο 26: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν: α) στις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες των άρθρων 27 και 28 αντίστοιχα (...) 5. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται μέσω προκήρυξης σύμβασης (...) 6. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που αναφέρονται ρητά στο άρθρο 32, οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να προσφεύγουν σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση ή διαγωνισμό», στο άρθρο 27: «1. Στις ανοικτές διαδικασίες, κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών ανέρχεται σε 35 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης σύμβασης. (...)

3. Σε περίπτωση που επείγουσα κατάσταση δεόντως τεκμηριωμένη από την αναθέτουσα αρχή καθιστά αδύνατη την τήρηση της ελάχιστης προθεσμίας που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ορίζουν ελάχιστη προθεσμία που δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης. (...)», στο άρθρο 28: «1. Στις κλειστές διαδικασίες, οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής στο πλαίσιο προκήρυξης διαγωνισμού (...) παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή. Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ένωσης της προκήρυξης της σύμβασης (...) 2. Προσφορά μπορούν να υποβάλουν μόνο οι οικονομικοί φορείς που έχουν προσκληθεί από την αναθέτουσα αρχή κατόπιν της αξιολόγησης των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί. (...) 7. Όταν επείγουσα κατάσταση καθιστά αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, οι εν λόγω αρχές, με δεόντως αιτιολογημένη απόφασή τους, μπορούν να ορίζουν: α) προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής η οποία δεν είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης της σύμβασης, β) προθεσμία παραλαβής των προσφορών η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 10 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών. (...)» και στο άρθρο 32: «1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, (...) σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: α) (...) γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα από την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την

αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη. (...)».

6. Από τις διατάξεις που εκτέθηκαν στην προηγούμενη σκέψη συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: **(i)** Για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων θεσπίζεται ως γενικός κανόνας η προσφυγή στην ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία προς τον σκοπό διασφάλισης των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης και του ανόθευτου ανταγωνισμού. Η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατά την οποία η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να γνωστοποιήσει ευρέως την πρόθεσή της για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, μέσω προκήρυξης, αλλά με ευρεία διακριτική ευχέρεια μπορεί να διαπραγματευθεί με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς της επιλογής της, συνιστά παρέκκλιση από τον κανόνα της διεξαγωγής διαγωνιστικής διαδικασίας και για τον λόγο αυτό λαμβάνει χώρα στις περιοριστικά προβλεπόμενες εξαιρετικές περιπτώσεις (*numerus clausus*) του άρθρου 32 παρ. 2 - 6 του ν. 4412/2016, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά (ΕλΣυν Έβδομο Τμ. 1308/2021, VI Τμ. 1361/2020, 1542/2019, Τμ. Μείζ. - Επτ. Σύνθ. 707/2013, ΔΕΚ της 2.10.2008, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας C-157/2006, σκ. 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). **(ii)** Ειδικότερα είναι νόμιμη η προσφυγή σε αυτή την εξαιρετική διαδικασία, μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτει κατεπείγουσα ανάγκη εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων για την αναθέτουσα αρχή, η δε ανάγκη αυτή είναι τόσο επιτακτική, ώστε να καθιστά αδύνατη για την αντιμετώπισή της την τήρηση ακόμη και των σύντομων διαδικασιών της επισπευσμένης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας, με προθεσμία 15 και 10 ημερών αντίστοιχα για την υποβολή των προσφορών (βλ. άρθρα 27 παρ. 3, 28 παρ. 7 και 29 παρ. 1 του ν. 4412/2016 όπου για λόγους επείγοντος καθορίζονται συντετμημένες προθεσμίες υποβολής προσφορών αντί της τακτικής των 35 ή 30 ημερών). Συνεπώς όταν η αναθέτουσα αρχή επικαλείται κατεπείγουσα ανάγκη, η οικεία σύμβαση πρέπει να ανατίθεται χωρίς καθυστέρηση (ΔΕΕ της 20.6.2012, Consiglio Nazionale degli Ingegneri, C-352/2012, σκ. 50-52, Επιτροπή κατά Ελλάδας, C-394/2002, σκ. 44), καθόσον το επείγον δεν

μπορεί να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία για την ανάθεση συμβάσεων για τις οποίες απαιτείται περισσότερος χρόνος από αυτόν που θα χρειαζόταν αν είχε εφαρμοσθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, ακόμη και με σύντμηση προθεσμιών, διασφαλίζουσα σε μεγαλύτερο βαθμό την επίτευξη διαφάνειας (πρβλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19», 2020/C 108 1/01, σκ. 2.3.2). Ειδικότερα, η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων δεν παρέχει τη διακριτική ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να επιλέξει μη διαγωνιστική διαδικασία άνευ άλλου τινός, αν δεν αποδείξει ότι, εν όψει αυτής, δεν μπορούσε να ακολουθήσει διαγωνιστικές διαδικασίες έστω με συντετμημένες προθεσμίες. Η αξιολόγηση δε της δυνατότητας της αναθέτουσας αρχής να διενεργήσει διαδικασία με δημοσίευση (ανοικτή, κλειστή ή ανταγωνιστική) δεν γίνεται με αφηρημένη εκτίμηση του θεωρούμενου ως εύλογου χρονικού διαστήματος ούτε σε σύγκριση με προηγούμενες διενεργηθείσες διαδικασίες με δημοσίευση της ίδιας αναθέτουσας αρχής, αλλά με σύγκριση της χρονικής ακολουθίας της συγκεκριμένης κάθε φορά διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση σε σχέση με τις ισχύουσες προθεσμίες των διαδικασιών με δημοσίευση, και ιδίως τη μικρότερη συντομευμένη από αυτές (πρβλ. ΔΕΕ C-275/08, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκ. 9 - 11 και 70 - 72, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκ. 12 - 13 και σκ. 7, 8 και 13 προτάσεων Γεν. Εισαγγελέα, όπου η κατεπείγουσα ανάγκη εμφανίστηκε στις 10.6.1988 και οι εργασίες της σύμβασης ξεκίνησαν στις 21.9.1988, ενώ απορρίφθηκε ο ισχυρισμός της Ιταλικής Κυβέρνησης ότι εντός του ανωτέρω τρίμηνου διαστήματος δεν μπορούσε να ολοκληρωθεί η, τότε ισχύουσα, κλειστή συντομευμένη διαδικασία ανάθεσης με δημοσίευση 22 ημερών). (iii) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και συνδέονται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα κατάσταση, προς αποτροπή της οποίας η αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην κατάρτιση της σύμβασης με την εξαιρετική αυτή

διαδικασία. (iv) Απαραίτητη προϋπόθεση επίσης για την επιλογή αυτής της εξαιρετικής διαδικασίας συνιστά το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης να είναι κατ' αρχήν πρόσφορο για την αντιμετώπιση της κατεπείγουσας ανάγκης, να περιορίζεται δηλαδή στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο για την αντιμετώπισή της και να μην αφορά στην κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής (ΕλΣυν Ολ. 1306/2022 σκ. 4, 182/2022, σκ. 7, VI Τμ. 1361/2020 σκ. 4). Και (v) Το βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν οι σωρευτικές τασσόμενες προϋποθέσεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ) του ν. 4412/2016 φέρει η αναθέτουσα αρχή, η οποία υποχρεούται να αιτιολογεί πάντοτε επαρκώς και ειδικώς την επιλογή προσφυγής σε αυτήν (Εβδ. Τμ. 1166/2021, VI Τμ. 1361/2020, ΕλΣυν Τμ. Μείζ. - Επτ. Σύνθ. 703/2013, ΔΕΚ της 28.3.1996, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-318/1994, σκ.14 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και οφείλει να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια κατά την εκτίμηση του αν κάθε ειδικότερη απρόβλεπτη περίσταση έλκει σε εφαρμογή τη διάταξη αυτή (ΕλΣυν Ολ. 1306, 182/2022).

7. Από τα στοιχεία του φακέλου, όπως συμπληρώθηκαν κατά την παρούσα διαδικασία, προκύπτουν όσα εκτίθενται στις σκέψεις 8 έως 13 που ακολουθούν.

8. Κατόπιν έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις) της κακοκαιρίας «.....», που εκδηλώθηκαν στις στη Δημοτική Ενότητα του Δήμου της Περιφερειακής Ενότητας, με την (ΑΔΑ) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας η εν λόγω περιοχή κηρύχθηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας για έξι (6) μήνες, ήτοι έως και Στη συνέχεια, με τις (ΑΔΑ) και (ΑΔΑ) αποφάσεις του ιδίου ως άνω οργάνου παρατάθηκε διαδοχικά το καθεστώς αυτό αρχικά έως (πρώτη παράταση) και στη συνέχεια έως (δεύτερη παράταση), «καθώς εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι κήρυξης και το έργο της διαχείρισης των συνεπειών (πλημμύρες) που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις που εκδηλώθηκαν στις στην παραπάνω περιοχή, δεν έχουν ολοκληρωθεί ...».

Ο προσφεύγων Δήμος, με το έγγραφό του προς το Υπουργείο Εσωτερικών αιτήθηκε τη χρηματοδότηση του έργου «Αποκατάσταση ζημιών παραλιακού μετώπου Δήμου», ποσού 1.235.000,00 ευρώ, προς «άμεση» αποκατάσταση των ζημιών που ο συγκεκριμένος δρόμος έχει υποστεί «από τις ακραίες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά καιρούς στην περιοχή», αλλά και λήψη επιπλέον μέτρων προστασίας τόσο της οδού που διέρχεται εφαπτόμενα στη θάλασσα στη βόρεια πλευρά της στη θέση, μήκους 1.336 μ. όσο και του ανάντη πρανούς, προκειμένου σε παρόμοια ακραία καιρικά φαινόμενα ο δρόμος να μην καταρρεύσει πλήρως. Την (αριθμ. πρωτ.) υποβλήθηκε από τον Δήμο συμπληρωματικό αίτημα χρηματοδότησης 1.530.000,00 ευρώ, για τον λόγο ότι στην ανάντη πλευρά του προς αποκατάσταση δρόμου βρίσκεται σε εξέλιξη το έργο «Αποκατάσταση Πρανών στα», με τις εργασίες του οποίου ο δρόμος διαπλατύνεται και αυξάνει η επιφάνειά του με αποτέλεσμα να απαιτείται τροποποίηση του αρχικού προϋπολογισμού. Με την (ΑΔΑ:) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών εγκρίθηκε η χρηματοδότηση του προσφεύγοντος με το ποσό των 900.000,00 ευρώ σε βάρος των πιστώσεων του έργου Επιχορήγηση των ΟΤΑ για «Πρόγραμμα πρόληψης και αντιμετώπισης ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες στους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού της χώρας» του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Ακολούθως, μετά την εκδήλωση και νέων έντονων καιρικών φαινομένων στις με την (ΑΔΑ) απόφαση του Γενικού Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εγκρίθηκε και τρίτη παράταση κήρυξης σε έκτακτη ανάγκη πολιτικής προστασίας της ίδιας δημοτικής ενότητας του προσφεύγοντος Δήμου έως, με όμοια με τις προηγούμενες παρατάσεις αιτιολογία.

9. Κατόπιν τούτων, στις εκπονήθηκε για το ελεγχόμενο έργο μελέτη της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου, σύμφωνα με την

οποία αντικείμενο αυτού είναι: α) εργασίες αποκατάστασης ζημιών οδοστρώματος (αποξήλωση και απομάκρυνση φθαρμένων τμημάτων τσιμεντόστρωσης, επιχώσεις εδαφικών κενών, εκ νέου τσιμεντόστρωση με ελαφρώς οπλισμένο σκυρόδεμα, επίστρωση κυβόλιθων διαφόρων χρωματισμών επιλογής της υπηρεσίας για να συνάδει με το υπόλοιπο παραλιακό μέτωπο της πόλης της), β) κατασκευή τοιχίων προστασίας του θαλάσσιου μετώπου και του νέου ανάντη πρανούς, γ) κατασκευή βάσεων τοποθέτησης ιστών μετά φωτιστικών σωμάτων, δ) κατασκευή υπερυψωμένων πεζοδρομίων (μήκος 700 μ.) πλακοστρωμένων με πλάκες πεζοδρομίου, ε) ασφαλτόστρωση παράπλευρων δρόμων, στ) τοποθέτηση δέντρων καλλωπισμού και ζ) κατασκευή φρεατίων υδροσυλλογής όμβριων και απορροής προς τη θάλασσα, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 1.100.000,00 ευρώ (με Φ.Π.Α.).

10. Στη συνέχεια, η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου, ύστερα και από την Εισήγηση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου, με την (ΑΔΑ:) απόφασή της ενέκρινε, κατά πλειοψηφία, την ως άνω μελέτη του έργου, καθορίζοντας, ως διαδικασία ανάθεσης του έργου, την προσφυγή σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016, λόγω κατεπείγοντος.

11. Με την απόφαση της ίδιας Επιτροπής, η οποία ελήφθη ομοίως κατά πλειοψηφία, ανακλήθηκε η απόφαση αυτής για τυπικούς λόγους (ήτοι λόγω μη έγκυρης ανάρτησης του πρωτογενούς αιτήματος στο ΚΗΔΜΗΣ πριν τη λήψη της), εκ νέου εγκρίθηκαν η μελέτη και οι τεχνικές προδιαγραφές του επίμαχου έργου και αποφασίστηκε η προσφυγή στην προμνησθείσα εξαιρετική διαδικασία, λόγω κατεπείγοντος, κατ' επίκληση της αναγκαιότητας άμεσης (μέσα σε 6 μήνες βάσει μελέτης) αποκατάστασης των ζημιών προς αποφυγή επιδείνωσης των συνεπειών αυτών και διασφάλισης της ασφάλειας των κατοίκων και των πρανών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην ως άνω απόφαση «υπάρχει μεγάλη ανάγκη για την αποκατάσταση ζημιών επί της οδού που διέρχεται εφαιπτόμενα με τη θάλασσα στην βόρεια πλευρά της στη θέση Ο εν λόγω δρόμος γειτνιάζει με τη θάλασσα και έχει υποστεί ζημιές από

τις ακραίες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά καιρούς στην περιοχή, με αποτέλεσμα να υπάρχει καταστροφή του οδοστρώματος που έχει ως συνέπεια την δυσχέρεια προσπέλασης του εν λόγω δρόμου ενώ σε ορισμένα σημεία έχει αποκοπεί πλήρως η κυκλοφορία του. (...) Ο δρόμος έχει υποστεί ζημιές λόγω του ότι το μέτωπό του στην επαφή με τη θάλασσα και το θαλάσσιο κύμα, σε ακραίες καιρικές συνθήκες, είναι απροστάτευτο με αποτέλεσμα το έδαφος κάτωθι αυτού να υποσκάπτεται συνεχώς δημιουργώντας κενά εδάφους και ως εκ τούτου η τσιμεντόστρωση να χάνει την έδρασή της με αποτέλεσμα να ρηγματώνεται και στο τέλος να θρυμματίζεται τελείως. Επίσης ο υπάρχων φωτισμός έχει καταστραφεί και δεν υπάρχει δίκτυο φωτισμού. (...)». Κατ' εξουσιοδότηση της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του προσφεύγοντος, εκδόθηκε ακολούθως η πρόσκληση του Δημάρχου, με την οποία κλήθηκαν προς υποβολή προσφοράς οι εξής τρεις οικονομικοί φορείς, με πτυχίο Οδοποιίας: 1) 2) και 3) Κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς ορίστηκε η Σύμφωνα δε με το έγγραφο του Δημάρχου, κριτήρια επιλογής των ως άνω προσκληθέντων οικονομικών φορέων ήταν το πτυχίο, η εμπειρία, η γνώση της περιοχής και η φερεγγυότητα που τυχόν αυτοί επέδειξαν σε προγενέστερες συνεργασίες τους με τον Δήμο, δεδομένης της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας.

12. Η Οικονομική Επιτροπή του προσφεύγοντος Δήμου, με την (ΑΔΑ) απόφασή της, ενέκρινε το Πρακτικό της Επιτροπής αξιολόγησης προσφορών και ανέδειξε ανάδοχο της ελεγχόμενης διαδικασίας τον οικονομικό φορέα «.....», ο οποίος προσέφερε μέση έκπτωση 18,22%, ήτοι 899.996,09 ευρώ με Φ.Π.Α..

13. Εξάλλου, κατά της ανωτέρω απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής ασκήθηκε ενώπιον του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης

..... ειδική διοικητική προσφυγή του άρθρου 227 του ν. 3852/2010 από τον μειοψηφούντα δημοτικό σύμβουλο, η οποία απορρίφθηκε με την απόφαση (ΑΔΑ) του ως άνω Συντονιστή. Στις απόψεις του Δήμου (αριθμ. πρωτ.), που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία εξέτασης της ως άνω προσφυγής, αναφέρεται ειδικότερα ότι «Η εν λόγω οδός, η οποία γειτνιάζει με την θάλασσα, πράγματι είχε επανειλημμένα υποστεί ζημιές από τις ακραίες καιρικές συνθήκες, με αποτέλεσμα να υφίστανται φθορές επί του οδοστρώματος και δυσχέρεια προσπέλασής του, όμως η προπεριγραφόμενη κατάσταση κορυφώθηκε, μετά την επέλαση της κακαιρίας «.....», με συνέπεια την πλήρη καταστροφή του οδοστρώματος σε πολυάριθμα σημεία της οδού ...». Κατά της απορριπτικής αυτής απόφασης, ο ως άνω Δημοτικός Σύμβουλος άσκησε την από προσφυγή του ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 152 του ν. 3463/2006, η οποία και έγινε δεκτή με την απόφασή της (ΑΔΑ) και ακυρώθηκε η απόφαση του ως άνω Συντονιστή. Ειδικότερα, έγινε δεκτό ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν συνέτρεχαν οι εξαιρετικές προϋποθέσεις που τάσσει η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 για την προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, ήτοι, μεταξύ άλλων, κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτα γεγονότα.

14. Με την προσβαλλόμενη πράξη κρίθηκε ότι μη νομίμως ανατέθηκε η εκτέλεση του επίδικου έργου κατόπιν προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία, καθόσον δεν συνέτρεχαν σωρευτικά οι προϋποθέσεις της διάταξης της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, η κρίση αυτή της Επιτροπής του Δικαστηρίου τούτου στηρίχθηκε στις εξής αιτιολογικές σκέψεις: α) Από την χρονική ακολουθία των επικαλούμενων φυσικών φαινομένων και των επιμέρους φάσεων της διαδικασίας διαπραγμάτευσης προκύπτει ότι θα ήταν δυνατή η ανάθεση των επίμαχων υπηρεσιών, κατ' ελάχιστον, με την επισπευσμένη ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/2016 και με πρόβλεψη ελάχιστης προθεσμίας υποβολής προσφορών 15 ημερών. β) Οι καθυστερήσεις που παρατηρήθηκαν σε στάδια της

διαδικασίας (όπως η πολύμηνη καθυστέρηση υποβολής αιτήματος χρηματοδότησης, καθώς και οι πολυήμερες καθυστερήσεις αποδοχής της χρηματοδότησης του έργου, έγκρισης της Μελέτης, αλλά και του 1/2022 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού) ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής. γ) Οι εργασίες που πρόκειται να ανατεθούν δεν αφορούν μόνο σε εκείνες που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα επικαλούμενα ακραία καιρικά φαινόμενα αλλά περιλαμβάνουν και εκείνες που καλύπτουν τακτικές/πάγιες ανάγκες της περιοχής, που κατά καιρούς έχουν προκύψει ενώ, λόγω της θέσης εκτέλεσης αυτών, θα έπρεπε να τηρηθούν οι διατάξεις του ν. 2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (Α' 285).

15. Με την ένδικη προσφυγή, όπως οι ισχυρισμοί αυτής αναπτύσσονται στο από 30.8.2022 υπόμνημα, ο προσφεύγων Δήμος προβάλλει ότι μη νομίμως κρίθηκε με την προσβαλλόμενη πράξη ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016 για την προσφυγή σε διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Ειδικότερα, προβάλλει ότι:

15.1. Η ανάγκη για την αποκατάσταση των καταστροφών επί της εν λόγω οδού, που διέρχεται εφαπτόμενα με τη θάλασσα στη βόρεια πλευρά της στη θέση, η οποία (οδός) υπέστη ζημιές λόγω των έντονων βροχοπτώσεων της κακοκαιρίας «.....», με συνέπεια την πλήρη καταστροφή του οδοστρώματος σε πολυάριθμα σημεία της οδού και την αδυναμία προσπέλασης αυτών, είναι επιτακτική και παρούσα. Τα προβλήματα αυτά επιδεινώνονται μέχρι σήμερα, λόγω και των μεταγενέστερων καιρικών φαινομένων, τα αποτελέσματα των οποίων δρουν αθροιστικά, σύμφωνα και με όσα αναλυτικά εκτίθενται στην οικεία απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής (βλ. ανωτέρω σκ. 11). Συνεπώς, κατά τον προσφεύγοντα, συντρέχουν όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις, εφόσον αδιαμφισβήτητα υπήρξε απρόβλεπτο γεγονός, ήτοι οι καταστροφικές βροχοπτώσεις από τον Σεπτέμβριο του έτους 2020 (το οποίο δεν αμφισβητεί η προσβαλλόμενη), υπήρξε κατεπείγουσα ανάγκη άμεσης παρέμβασης, που δεν συμβιβάζεται με την καθυστέρηση των συνήθων διαγωνιστικών διαδικασιών, υπήρξε αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του

απρόβλεπτου γεγονότος και της απορρέουσας από αυτό κατεπείγουσας ανάγκης, ήτοι της αποκατάστασης της κυκλοφορίας των οχημάτων και των πεζών στα συγκεκριμένα σημεία, η συνδρομή δε των περιστάσεων αυτών για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν απορρέει από δική της ευθύνη (όπως ιδίως έλλειψη προγραμματισμού και έγκαιρης προετοιμασίας ή ακόμη και η γενικότερη αβελτηρία της), ενώ η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης έγινε στο μέτρο που ήταν απολύτως αναγκαίο.

15.2. Όσον αφορά στις επικαλούμενες με την προσβαλλόμενη καθυστερήσεις σε διάφορα στάδια της διαδικασίας, υποστηρίζεται ότι αυτές δεν υφίστανται. Ειδικότερα, δεν υπήρξε καθυστέρηση στην υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης στο Υπουργείο Εσωτερικών επειδή για την τεκμηρίωση του προϋπολογισμού ήταν απαραίτητη η σύνταξη προμελέτης, στη συνέχεια δε κρίθηκε απαραίτητη η συμπλήρωση του αρχικού αιτήματος προκειμένου να τεκμηριωθεί πλήρως η αιτούμενη χρηματοδότηση. Στην προκειμένη περίπτωση, η εν λόγω προμελέτη δεν συνιστούσε μία απλή μελέτη αποκατάστασης οδοστρώματος, αλλά μία σύνθετη μελέτη με εκτεταμένη γεωτεχνική επανεκτίμηση, αυτή δε εκπονήθηκε στον απολύτως αναγκαίο ελάχιστο χρόνο, λαμβανομένων υπόψη της επιβάρυνσης της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου με πλήθος αρμοδιοτήτων και των συνθηκών που προκλήθηκαν από την πανδημία Covid 19. Αντίστοιχα, μετά την έγκριση της χρηματοδότησης, η οριστική μελέτη ολοκληρώθηκε εντός μόλις πέντε μηνών με ίδια μέσα, προς αποφυγή περαιτέρω οικονομικής επιβάρυνσης του Δήμου. Συναφώς, και οι αποφάσεις αποδοχής της χρηματοδότησης, έγκρισης των τεχνικών προδιαγραφών και καθορισμού του τρόπου ανάθεσης του έργου, λήφθηκαν εντός του απολύτως εύλογου χρόνου, λαμβανομένης υπόψη και της ανάγκης να ενημερωθούν οι δημοτικοί σύμβουλοι και οι παρατάξεις. Κατά τον προσφεύγοντα, όλα τα ανωτέρω, κατά πλάνη περί τα πράγματα και τον νόμο, έχουν αναδειχθεί με την προσβαλλόμενη, αφού κρίσιμο είναι μόνο το από χρονικό διάστημα και επέκεινα, οπότε και ελήφθη η σχετική απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, αφού τα προηγούμενα στάδια πρέπει αναγκαστικά να

ακολουθηθούν σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως της επιλεγείσας διαδικασίας ανάθεσης του έργου. Οι δε αναφερόμενοι στην προσβαλλόμενη πράξη διακωλυτικοί λόγοι δεν είναι νόμιμοι και βάσιμοι, καθόσον αφενός στις ανοικτές διαδικασίες (άρθρο 27 του ν. 4412/2016) η άσκηση προδικαστικών προσφυγών και ενδίκων βοηθημάτων είναι κανόνας και άγει στην καθυστέρηση ολοκλήρωσης της διαδικασίας τουλάχιστον για έξι (6) μήνες, ενώ στην συγκεκριμένη περίπτωση μόλις σε ένα (1) μήνα ανακηρύχθηκε ανάδοχος και μάλιστα με υψηλό ποσοστό έκπτωσης, αφετέρου οι εργασίες που αποτελούν αντικείμενο της επίμαχης σύμβασης αναφέρονται σε ένα γεωγραφικά και τεχνικά εντοπισμένο αντικείμενο. Περαιτέρω ισχυρίζεται ότι το γεγονός ότι υπήρξε ανάγκη επεμβάσεων και προ του απρόβλεπτου γεγονότος δεν αναιρεί το γεγονός ότι τα ακραία καιρικά φαινόμενα προκάλεσαν τις καταστροφές της οδού. Εξάλλου δεν προσδιορίζεται με την προσβαλλόμενη πράξη ποιο τμήμα των εργασιών συνδέεται με τα ακραία φαινόμενα και ποιες εργασίες δεν προέκυψαν από τις πλημμύρες αλλά προϋπήρχαν. Σε κάθε δε περίπτωση, ο διαχωρισμός μη επικίνδυνων σημειακών βλαβών που προϋπήρχαν και καταστροφών που προκλήθηκαν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα δεν παρίσταται εφικτός. Επιπρόσθετα, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι απολύτως αόριστη όσον αφορά στις διατάξεις του ν. 2971/2001 που δεν τηρήθηκαν, αφού ουδόλως προσδιορίζει ποιες είναι αυτές. Τέλος, με το από 30.8.2022 υπόμνημά του, ο προσφεύγων Δήμος προβάλλει δυσμενή διάκριση σε βάρος του για τον λόγο ότι στο πλαίσιο άσκησης προσυμβατικού ελέγχου, από την ίδια Επίτροπο σε άλλο Δήμο, αντίστοιχη προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016 κρίθηκε νόμιμη.

16. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω, το Δικαστήριο κρίνει ότι νομίμως έγινε δεκτό με την προσβαλλόμενη πράξη ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του ως άνω άρθρου.

16.1. Ειδικότερα, ορθώς έγινε δεκτό με την προσβαλλόμενη πράξη ότι από τη χρονική ακολουθία των επικαλούμενων φυσικών φαινομένων, αρχής γενομένης από

της με την καταγίδα «.....» - που συνιστά απρόβλεπτο γεγονός και δεν αμφισβητείται από την προσβαλλόμενη - και των επιμέρους φάσεων της διαδικασίας, που συνολικά διήρκησαν πλέον του ενός και ημίσεος έτους, δεν συντρέχει η σωρευτικά απαιτούμενη προϋπόθεση της αδυναμίας της αναθέτουσας αρχής να τηρήσει τις προθεσμίες των διαδικασιών με δημοσίευση, έστω συντομευμένων. Αβασίμως δε ο προσφεύγων προβάλλει ότι κρίσιμο είναι μόνο το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τη λήψη της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου έως την κατακύρωση του επίμαχου έργου, καθώς η διαδικασία εκκινεί από το επικαλούμενο από την ίδια απρόβλεπτο γεγονός. Ειδικότερα, ορθά με την πληττόμενη πράξη επισημαίνονται οι αλληπάλληλες καθυστερήσεις της αναθέτουσας αρχής ως προς την υποβολή τόσο του αρχικού αιτήματος χρηματοδότησης (οκτώ μήνες μετά την κακοκαιρία), τούτο δε ανεξαρτήτως του βαθμού δυσκολίας της σύνταξης της προμελέτης, όσο και του συμπληρωματικού αιτήματος χρηματοδότησης (τρεισήμισι μήνες μετά), όσο και ως προς την αποδοχή του αιτήματος χρηματοδότησης, την έγκριση της οριστικής μελέτης και των τεχνικών όρων του έργου, καθώς και της διαδικασίας του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016, καθώς ανήκουν στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής. Συναφώς, επισημαίνεται ότι καίτοι η οικεία μελέτη της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου ολοκληρώθηκε στις, παρά ταύτα, η σχετική εισήγηση αυτής υποβλήθηκε στην Οικονομική Επιτροπή του Δήμου στις, η δε απόφαση αυτής, με την οποία εγκρίθηκε η ως άνω μελέτη, ανακλήθηκε στις, για τυπικούς λόγους, με την όμοια, οπότε και εγκρίθηκε εκ νέου η ως άνω μελέτη και αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Το χρονικό δε διάστημα που αντιστοιχεί στην καθυστέρηση αυτή των δύο και πλέον μηνών, την αποκλειστική ευθύνη για την οποία φέρει ο προσφεύγων Δήμος, θα ήταν από μόνο του υπεραρκετό για την ανάθεση του επίμαχου έργου με την επισπευσμένη ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και με πρόβλεψη ελάχιστης προθεσμίας υποβολής προσφορών 15 ημερών, προκειμένου να διασφαλιστεί επαρκής

ανταγωνισμός και να εξυπηρετηθεί το δημόσιο συμφέρον διά της ανάδειξης αναδόχου που θα προσέφερε ικανό ποσοστό έκπτωσης και θα ήταν ταυτόχρονα κατάλληλος να εκτελέσει το έργο προσηκόντως, δοθέντος ότι η όλη διαδικασία εν τέλει διήρκησε συνολικά πολύ περισσότερο. Εξάλλου, από την απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του προσφεύγοντος Δήμου (όπως και από την ανακληθείσα αυτής), δεν προκύπτει ότι εξετάστηκε η δυνατότητα διενέργειας διαγωνισμού έστω και με συντόμευση προθεσμιών, παρά τις σοβαρές μειωηφίες και αντιδράσεις που επέφερε η επιλεγείσα διαδικασία μεταξύ των μελών της (πρβλ. ΕλΣυν Μειζ. Ολ. 1306/2022 σκ. 29).

16.2. Περαιτέρω, ορθά επισημαίνεται με την προσβαλλομένη πράξη ότι οι εργασίες που πρόκειται να ανατεθούν δεν αφορούν μόνο σε εκείνες που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα επικαλούμενα ακραία καιρικά φαινόμενα, αλλά και σε εργασίες που θα καλύψουν ταυτόχρονα και τακτικές/πάγιες ανάγκες της περιοχής. Τούτο άλλωστε προκύπτει τόσο από το περιεχόμενο της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του προσφεύγοντος, σύμφωνα με την οποία οι ζημιές στην εν λόγω οδό οφείλονται στις «ακραίες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν κατά καιρούς στην περιοχή» και όχι αποκλειστικά και εξ αιτίας των ισχυρών βροχοπτώσεων που εκδηλώθηκαν στις, όσο και από το αίτημα χρηματοδότησης του ως άνω Δήμου και τις με αριθμ. πρωτ. απόψεις του Δήμου που υποβλήθηκαν ενώπιον του Συντονιστή κατά την εξέταση της ενώπιόν του ασκηθείσας προσφυγής. Εξάλλου, σε κανένα εκ των στοιχείων του φακέλου δεν πραγματοποιείται ανάλυση των ζημιών που επήλθαν εξαιτίας της ως άνω κακοκαιρίας ούτε και συσχέτιση αυτών με τις προς ανάθεση εργασίες. Αβασίμως δε ο προσφεύγων Δήμος ισχυρίζεται ότι η Επίτροπος όφειλε να προσδιορίσει ποιο τμήμα των εργασιών δεν συνδέεται με τα ακραία καιρικά φαινόμενα και ποιες εργασίες δεν προέκυψαν από τις πλημμύρες αλλά προϋπήρχαν, καθώς, σύμφωνα και με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 6, η αναθέτουσα αρχή φέρει το βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν οι σωρευτικώς τασσόμενες προϋποθέσεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία υποχρεούται να αιτιολογεί

πάντοτε επαρκώς και ειδικώς την επιλογή προσφυγής σε αυτήν. Μόνη δε η επίκληση των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας περί κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης δεν συνιστά αφ' εαυτή κατεπείγουσα ανάγκη (βλ. ΕλΣυν Εβδ. Τμ. 1281/2022). Άλλωστε, και ο ίδιος ο Δήμος, με την ένδικη προσφυγή του, συνομολογεί ότι υπήρχε ανάγκη επεμβάσεων και προ του απρόβλεπτου γεγονότος και ότι η σύμβαση αποσκοπεί στην κατασκευή ενός ενιαίου τεχνικού αντικειμένου στα όρια του προσβληθέντος από τα ακραία καιρικά φαινόμενα τμήματος της οδού, χωρίς να είναι δυνατός ο διαχωρισμός μη επικίνδυνων σημειακών βλαβών που προϋπήρχαν και καταστροφών που προκλήθηκαν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Άλλωστε, από το εύρος του συμβατικού αντικειμένου προκύπτει ότι σε αυτό περιλαμβάνονται εργασίες και προμήθειες που δεν συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα καιρικά φαινόμενα και την αποκατάσταση των ζημιών του οδικού δικτύου του παραλιακού μετώπου στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, όπως ασφαλίστρωση παραπλεύρων δρόμων, επίστρωση με κυβόλιθους και τοποθέτηση δέντρων καλλωπισμού.

16.3. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι η επιλογή άλλης διαδικασίας και δη ανοικτού διαγωνισμού είναι χρονοβόρα, πέραν του ότι δεν αποδεικνύεται, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος καθόσον μόνη η ενδεχόμενη ταχύτητα που επιτυγχάνεται κατά την ανάθεση δημόσιας σύμβασης με την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (λόγω της έλλειψης δημοσίευσης προκήρυξης, του περιορισμένου αριθμού συμμετεχόντων κ.λπ.) δεν δικαιολογεί την προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία ούτε παρέχει διακριτική ευχέρεια στην αναθέτουσα αρχή να την επικαλείται κάθε φορά που θεωρεί σκόπιμη την ταχύτερη ανάθεση της σύμβασης (βλ. ΕλΣυν Ολ 182/2022, Έβδ. Τμ. 734/2022). Εξάλλου, η πιθανότητα καθυστέρησης λόγω άσκησης προσφυγών ή ενδίκων βοηθημάτων υπάρχει και στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, είτε από προσκληθέντα είτε από τρίτο οικονομικό φορέα που αμφισβητεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις της διαδικασίας αυτής (βλ. ΕλΣυν Ζ Κλιμ. 97/2022, ΔΕφΑθ. 352/2021, πρβλ. ΔΕΕ C-260/17, Ανοδική Services ΕΠΕ, σκ. 42 - 47).

16.4. Αντίθετα, βασίμως προβάλλεται ότι η κρίση της προσβαλλόμενης περι μη τήρησης των όσων προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2971/2001, όσον αφορά στο κομμάτι του επίμαχου έργου που εκτελείται σε αιγιαλό, είναι αόριστη, καθώς αυτή δεν εξειδικεύεται με την αναφορά των σχετικών άρθρων του ως άνω νόμου, ή έστω των οικείων ζητημάτων που τίθενται (βλ. ΕλΣυν VI Τμ. 1323/2009), πλην όμως, η βασιμότητα του λόγου αυτού δεν ασκεί επιρροή ως προς την ένδικη προσφυγή, αφού η αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης είναι νόμιμη κατά τα λοιπά.

16.5. Τέλος, αβασίμως ο προσφεύγων προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη πράξη παραβιάζει τη συνταγματική αρχή της ισότητας, καθώς σε «όμοια ανάθεση» γειτονικού Δήμου, με πράξη της ίδιας Επιτρόπου κρίθηκε νόμιμη αντίστοιχη προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Τούτο διότι η συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης κρίνεται *in concreto* με βάση τα πραγματικά περιστατικά που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή (πρβλ. ΕλΣυν Μειζ Ολ. 1306/2022 σκ. 4 και 29), ενώ σε κάθε περίπτωση, η αρχή της ίσης μεταχείρισης, την οποία, κατ' εκτίμηση, επικαλείται ο προσφεύγων Δήμος, πρέπει να εναρμονίζεται με την αρχή της νομιμότητας. Ως εκ τούτου, και αληθούς υποτιθέμενου κατά την πραγματική του βάση του ως άνω λόγου προσφυγής, ενδεχόμενη εσφαλμένη εφαρμογή των κρίσιμων εν προκειμένω διατάξεων σε άλλες περιπτώσεις προσυμβατικού ελέγχου δεν επιτρέπει την επανάληψη της παρανομίας, αφού δεν νοείται ισότητα στην παρανομία (πρβλ. ΕλΣυν II Τμ. 677/2022, 1799/2019, 587/2017, 259/2016 κ.ά.).

17. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, και μη υπάρχοντος άλλου λόγου, πρέπει να απορριφθεί η ένδικη προσφυγή ανάκλησης, καθώς και η ασκηθείσα παρέμβαση.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή ανάκλησης και την ασκηθείσα παρέμβαση.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε με τηλεδιάσκεψη, στις 31 Αυγούστου 2022.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση του Ι Τμήματος Διακοπών στο ακροατήριό του, στις 5 Σεπτεμβρίου 2022.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ANNA ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΕΛΑΓΙΑ ΚΡΗΤΙΚΟΥ